

Аналітична довідка
щодо сприяння розвитку малого та середнього підприємництва в
Харківській області за IV квартал 2019 року

Формування сприятливого підприємницького середовища є одним із головних завдань діяльності Харківської обласної державної адміністрації.

За даними Головного управління статистики у Харківській області, станом на 01.01.2019 в області здійснювали діяльність 1212 середніх підприємств (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 8,0%), що склало 5,1% від загальної кількості підприємств та 22567 малих підприємств (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 5,2%), що склало 94,8% від загальної кількості підприємств регіону.

За кількістю середніх підприємств Харківська область посідає 3 місце після м. Київ та Дніпропетровської області та 4 місце за кількістю малих підприємств після м. Київ, Одеської та Дніпропетровської областей.

Станом на 01.01.2019 обсяг реалізованої продукції середніми підприємствами області становив 191180,0 млн. грн. (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 11,9%), що склало 50,7% від загального обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) та обсяг реалізованої продукції малими підприємствами області становив 118555,4 млн. грн. (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 19,5%), що склало 31,4% від загального обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг).

За даними Головного управління Державної податкової служби у Харківській області, станом на 01.01.2020 надходження податкових платежів до обласного бюджету від діяльності юридичних осіб склали 13 557 418,4 тис. грн., фізичних осіб – підприємців – 3 274 032,6 тис. грн.

Станом на 01.01.2019 у сфері малого підприємства працювало 117 945 осіб (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 1,3%); у сфері середнього підприємництва – 217 946 осіб (у порівнянні з попереднім роком показник збільшився на 6,9%) (кількість зайнятих працівників, за даними Головного управління статистики у Харківській області).

За даними Головного управління Державної податкової служби у Харківській області станом на 01.01.2020 кількість суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб Харківської області склала 155 304 одиниці (у порівнянні з відповідним періодом попереднього року показник збільшився на 4,1%).

За інформацією Головного управління Державної податкової служби у Харківській області, кількість новостворених фізичних осіб-підприємців станом на 15.01.2020 склала 32 141 особу.

За даними Головного управління статистики у Харківській області, за IV квартал 2019 року в Єдиний державний реєстр підприємств та організацій України по Харківській області включено 1090 новостворених юридичних осіб та відокремлених підрозділів юридичних осіб без статусу юридичної особи.

У регіоні успішно реалізуються заходи Програми сприяння розвитку малого та середнього підприємництва в Харківській області на 2016 –

2020 роки, затвердженої рішенням Харківської обласної ради від 08 вересня 2016 року № 245-VII (зі змінами) (далі – Програма).

Розвиток інфраструктури підтримки підприємництва

У Харківській області створено одну з найпотужніших в Україні ринкових інфраструктур, яка створює сприятливі умови для розвитку підприємництва та повністю орієнтована на потреби місцевих його суб'єктів.

Робота щодо створення нових об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, необхідних для підприємців, проводиться з орієнтацією на їх місцеві потреби.

Станом на 01.01.2020 інфраструктура підтримки малого та середнього підприємництва складалась із 29 бізнес-центрів, 2 бізнес-інкубатора, 19 технопарків, 8 кластерів, 44 бірж, 9 лізингових центрів, 12 координаційних центрів, 43 страхових компаній, 139 аудиторських фірм, 3 інноваційних фондів, 150 інвестиційних компаній, 51 громадських об'єднань підприємців, 8 фондів підтримки підприємництва, 354 установ, які надають консультування з питань комерційної діяльності й керування, 369 небанківських фінансових установ.

Інформаційно-маркетингова підтримка підприємців

Протягом IV кварталу 2019 року Харківською обласною державною адміністрацією здійснювалась інформаційно-консультативна підтримка суб'єктів малого та середнього бізнесу.

Харківською обласною громадською організацією «Асоціація приватних роботодавців» у рамках проекту «Інтернет-дайджест» БІЗНЕС-ІНФОРМ» продовжено супровід та інформаційне наповнення каналу інформування підприємців – КІП з метою впровадження нових форм і підходів надання інформаційної підтримки суб'єктам підприємницької діяльності задля підвищення інформованості підприємців щодо проблематики малого та середнього бізнесу Харківщини, оперативного відстеження проблемних питань, які виникають у підприємців Харківської області та широкого інформування громадськості.

З метою підвищення рівня інформованості суб'єктів підприємництва щодо виконання регіональної Програми, такі засоби масової інформації, як: Балаклійська районна газета «Вісті Балаклійщини», Харківська районна газета «Трибуна трудящих», Шевченківська районна газета «Краєвид», Барвінківська районна газета «Вісті Барвінків», Вовчанська районна газета «Хлібороб», Кегичівська районна газета «Наш край», Валківська районна газета «Сільські новини», обласна газета «Слобідський край», Печенізька районна газета «Печенізький край», Лозівська районна газета «Голос Лозівщини», Зміївська районна газета «Вісті Зміївщини», Дворічанська районна газета «Дворічанський

край», Сахновщинська районна газета «Колос», Близнюківська районна газета «Нове життя», Нововодолазька районна газета «Вісті Водолажчини», Красноградська районна газета «Вісті Красноградщини», філія Публічного акціонерного товариства «Національна суспільна телерадіокомпанія України» «Харківська регіональна дирекція» та інші, протягом IV кварталу 2019 року оперативно висвітлювали інформацію про заходи щодо виконання Програми та важливі аспекти з розвитку малого та середнього бізнесу.

Упорядкування нормативно-правового забезпечення підприємницької діяльності та здійснення регуляторної політики

У IV кварталі 2019 року місцевими органами виконавчої влади здійснювалось подальше впровадження державної регуляторної політики відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» шляхом відстеження результативності регуляторних актів обласної та районних державних адміністрацій.

За звітний період 2019 року районними державними адміністраціями Харківської області підготовлено 4 звіти про періодичне відстеження результативності дії прийнятих регуляторних актів.

З метою підвищення ефективності роботи із забезпечення державної регуляторної політики на території регіону затверджено розпорядження голови обласної державної адміністрації від 03 грудня 2018 року № 638 «Про забезпечення реалізації державної регуляторної політики в Харківській області».

Для забезпечення вільного доступу підприємців та їх громадських об'єднань до інформації з питань регуляторної діяльності, на сайті Харківської обласної державної адміністрації створено розділ «Регуляторна політика». У вказаному розділі розміщено інформацію щодо здійснення регуляторної діяльності Харківською обласною державною адміністрацією, План діяльності з підготовки проектів регуляторних актів та План-графік проведення заходів із відстеження результативності дії прийнятих регуляторних актів Харківської обласної державної адміністрації на 2020 рік, затверджені 12 грудня 2019 року та оприлюднені 17 грудня 2019 року.

Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації ведеться реєстр діючих регуляторних актів, розробниками яких виступають структурні підрозділи Харківської обласної державної адміністрації, що дозволяє здійснювати системний моніторинг за переглядом, прийняттям регуляторних актів та проведенням відстежень результативності регуляторних актів.

У цілому, стан реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності в Харківській області визначає стабільну тенденцію з упорядкування регуляторних процесів відповідно до вимог нормативно-

правової бази, а впровадження принципів регуляторної політики дозволяє врахувати баланс інтересів влади та суб'єктів господарювання.

З метою активізації співпраці підприємницьких кіл з органами виконавчої влади регіону, здійснює свою діяльність Регіональна рада підприємців у Харківській області, сформована з числа представників суб'єктів господарювання, громадських організацій підприємців, об'єднань підприємців, організацій роботодавців.

29 січня 2019 року відбулось розширене засідання Регіональної ради підприємців у Харківській області щодо взаємодії бізнесу та державних органів у зв'язку із закінченням дії мораторію на проведення органами державного нагляду (контролю) планових заходів із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

19 червня 2019 року відбулось чергове засідання Регіональної ради підприємців у Харківській області стосовно результатів визнання не чинною постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2017 року № 295 «Про деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Також розглядалися подальші дії бізнесу та органів Держпраці.

24 вересня 2019 року відбулось чергове засідання Регіональної ради підприємців у Харківській області стосовно наслідків для бізнесу введення в дію законопроектів № 1053 «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», № 1073 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків в сфері торгівлі та послуг» та № 1210 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві».

13 грудня 2019 року відбулось заключне у поточному році засідання Регіональної ради підприємців у Харківській області, яке проходило в рамках всеукраїнського «Тижня права». Під час заходу були обговорені правові основи діяльності малого та середнього бізнесу в Україні. В якості доповідача на засіданні виступив Борис Юровський – генеральний директор центру «Консульт», редактор журналу «Експрес – аналіз нормативних та законодавчих актів», кандидат економічних наук.

Сфера надання адміністративних послуг

Усі центри надання адміністративних послуг області облаштовано необхідною матеріально-технічною базою, засобами телекомунікаційного зв'язку, комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням.

Центри надання адміністративних послуг області підключені до державних реєстрів: єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб–підприємців та громадських формувань, державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Єдиний державний демографічний реєстр, Державний земельний кадастр.

Станом на 01.01.2020 мережа центру надання адміністративних послуг області налічує – 49 офісів: 26 районних, 12 міських, селищних та сільських (в т.ч. в об'єднаних територіальних громадах), 11 офісів у м. Харків.

У центрах надання адміністративних послуг області фактично працюють – 349 адміністраторів, з них: у м. Харків – 204, у районних державних адміністраціях – 88, у центрах надання адміністративних послуг міст обласного значення – 34, у центрах надання адміністративних послуг об'єднаних територіальних громад – 23.

За даними моніторингу, протягом IV кварталу 2019 року через центри надання адміністративних послуг області надано 465265 адміністративних послуг, у т.ч. через Центр надання адміністративних послуг м. Харків – 376441, центри надання адміністративних послуг районних державних адміністрацій – 54720, центри надання адміністративних послуг міст обласного значення – 21756, центри надання адміністративних послуг об'єднаних територіальних громад – 12348.

Профорієнтаційна підготовка та перепідготовка кадрів для сфери малого та середнього підприємництва

Обласною державною адміністрацією спільно з Фондом на постійній основі здійснюється координація діяльності бізнес-центрів, надається методична допомога, інформаційна підтримка розвитку бізнесу, проводяться семінари для підприємців.

З метою підвищення конкурентоспроможності бізнесу шляхом організації комплексного підходу до поширення знань і кваліфікації підприємців та бажаючих розпочати власну справу протягом 2019 року продовжено реалізацію комплексної освітньої курсу «Школа малого бізнесу».

з 26 березня по 24 квітня 2019 року в рамках зазначеного навчального курсу для бажаючих розпочати власну справу проведено серію навчальних семінарів на тему: «ІТ-інструмент для бізнесу».

За підсумком курсу, який складався з 10 занять, учасникам надано знання з метою ефективного використання сучасних ІТ-інструментів для: планування, видачі і контролю завдань, реклами, пошуку замовників та партнерів.

З 12 листопада по 11 грудня 2019 року проходив черговий навчальний курс для підприємців «Школа малого бізнесу». Під час даного експрес-курсу, який складався з 10 занять та охоплював найбільш важливі аспекти бізнесу, слухачі мали змогу в інтерактивній формі ознайомитись та застосувати на практичних заняттях різноманітні кейси, техніки, методики та моделі для ведення власного бізнесу.

За звітний період Фондом проведено заходи, які відвідали майже 500 підприємців у тому числі демобілізовані із зони АТО та ВПО, а саме: 5 відкритих семінарів в м. Харкові, 1 зустріч з підприємцями у районах та містах Харківської області, 1 сеанс телефонної «гарячої лінії» на базі Фонду із

представниками Головного управління Державної фіскальної служби у Харківській області та 1 інформаційну сесію з питань фінансово-кредитної підтримки суб'єктів господарювання.

Протягом IV кварталу 2019 року Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації проводилась інформаційна підтримка серед підприємницьких та ділових кіл області з реалізації Програми Федерального міністерства економіки та енергетики Німеччини для управлінських кадрів «Fit for Partnership with Germany». Так, велась співпраця з Харківською обласною громадською організацією «Асоціація приватних роботодавців», Всеукраїнською громадською організацією «Український союз промисловців і підприємців», Харківською торгово-промисловою палатою, районними державними адміністраціями, міськими радами міст обласного значення Харківської області та об'єднаними територіальними громадами щодо залучення можливих кандидатів до Програми Федерального міністерства економіки та енергетики Німеччини для управлінських кадрів «Fit for Partnership with Germany».

10.10.2019 Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації спільно з Фондом проведено презентацію на тему: «Бізнес-сесія в Німеччині: Програма «Fit for Partnership with Germany» своїми очима» з метою залучення можливих кандидатів до Програми Федерального міністерства економіки та енергетики Німеччини для управлінських кадрів «Fit for Partnership with Germany».

Фінансово-кредитна, матеріально-технічна підтримка, ресурсне та інформаційне забезпечення

Фінансове забезпечення діяльності Фонду, як одного із виконавців заходів Програми, здійснюється за рахунок коштів, отриманих з обласного бюджету. Рішенням Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 848-VII із загального фонду обласного бюджету виділено кошти для забезпечення діяльності Фонду з метою обслуговування та виконання заходів з підтримки розвитку малого підприємництва в Харківській області.

У рамках Програми, відповідно до Порядку використання коштів обласного бюджету, що виділяються для мікрокредитування суб'єктів малого та середнього підприємництва, на 2017 – 2020 роки, затвердженого рішенням ІХ сесії Харківської обласної ради VII скликання від 23.02.2017 № 382-VII, суб'єктам господарювання надаються мікрокредити.

Зазначені мікрокредити надаються суб'єктам господарювання на зворотній основі під бізнес-плани проектів за пріоритетними напрямками розвитку малого і середнього підприємництва, а саме: для виробництва, переробки і збуту виробленої продукції, придбання техніки, обладнання, інноваційних та енергозберігаючих технологій, будівництва і реконструкції виробничих

приміщень, надання послуг, у тому числі у сфері сільськогосподарського зеленого туризму.

Фондом проводиться супровід діючих договорів безвідсоткової позики, зокрема аналіз впровадження суб'єктами підприємницької діяльності бізнес проектів, цільового використання отриманих коштів та контроль за своєчасним поверненням позики.

На даний час позичальниками освоєно усі кошти за цільовим призначенням, що підтверджується відповідними документами.

З 28 серпня 2019 року по 28 жовтня 2019 року Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації спільно з Фондом проведено конкурсний відбір заявок від суб'єктів малого і середнього підприємництва на отримання коштів обласного бюджету, що виділяються для мікрокредитування на зворотній основі під бізнес-плани проектів.

За результатами конкурсного відбору, визначено 2 переможця із бізнес-планами «Дивись на світ здоровими очима» та «Порізка та продаж картону, паперу» (виробництво серпантину)» на загальну суму кредитування 210,3 тис. грн.

З метою покращення фінансового клімату малого і середнього бізнесу, Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації, Харківським регіональним фондом підтримки підприємництва та Німецько-Українським фондом розроблено механізм часткового відшкодування відсоткових ставок за кредитами банків для суб'єктів малого та середнього підприємництва в Харківській області, затверджений рішенням XVIII сесії Харківської обласної ради VII скликання від 06 грудня 2018 року № 835-VII.

Порядок про часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами банків визначає механізм часткової компенсації з обласного бюджету відсоткових ставок за кредитами, що надаються банками-партнерами Німецько-Українського фонду на реалізацію Програми сприяння розвитку малого та середнього підприємництва в Харківській області на 2016 – 2020 роки, з метою зростання показників добробуту населення, збільшення інвестиційної та економічної активності суб'єктів малого та середнього підприємництва, створення нових робочих місць, збільшення надходжень до бюджету Харківської області.

20 червня 2019 року підписано Угоду про співробітництво між Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації, Харківським регіональним фондом підтримки підприємництва та Німецько-Українським фондом задля подальшого впровадження у регіоні механізму часткової компенсації з обласного бюджету відсоткових ставок за кредитами, що надаються банками-партнерами Німецько-Українського фонду.

У рамках Програми, Харківською обласною громадською організацією «Асоціація приватних роботодавців» продовжено реалізацію програми «Новий відлік», спрямованої на підтримку, започаткування, розвиток або відновлення

підприємницької діяльності для внутрішньо переміщених осіб, учасників АТО та членів їх родин.

У 2019 році в Харківському регіоні реалізується сьома хвиля соціального проекту «Новий відлік». У рамках співпраці, Асоціацією приватних роботодавців проводяться заходи, під час яких учасники отримують повний бізнес-курс, як започаткувати та реалізувати власну справу; професійну допомогу в написанні бізнес-плану; можливість презентувати готовий бізнес-план потенційним інвесторам і пошук пільгового кредитування та можливість знаходитись в бізнес-середовищі, обмін досвідом з учасниками подібних проектів.

До участі у проекті в поточному році по обласній програмі було подано 56 заявок, із яких навчання проходять 32 учасники, 22 учасники написали бізнес-плани, захист яких відбувся 21.06.2019.

Також, Асоціацією приватних роботодавців реалізується проект «Адаптація окремих норм Угоди про Асоціацію Україна – ЄС та підвищення обізнаності МСБ про їх виконання в частині ефективного впровадження системи забезпечення якості харчових продуктів у Харківській області». Семінари проводяться за фінансової підтримки ЄС та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках грантового компоненту проекту «Громадська синергія» під егідою Української сторони Платформи громадянського суспільства Україна – ЄС та Української національної платформи Форуму громадянського суспільства Східного партнерства.

У IV кварталі 2019 року Харківською обласною громадською організацією «Асоціація приватних роботодавців» за участю Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації проведено Тиждень підприємництва, в рамках якого з представниками громадськості та підприємницьких кіл проведено круглі столи, управлінські поєдинки, міні-конференції та майстер-класи із використанням зарубіжного досвіду у сфері розвитку малого та середнього підприємництва.

Зокрема, у рамках Тижня підприємництва спільно з представниками Головного управління Державної податкової служби у Харківській області проведено семінар щодо нових норм використання касових апаратів, під час бізнес-сніданку презентовано програму «Експорт: Україна – Австрія», яку планується реалізувати у 2020 році спільно з Торгово-промисловою палатою Австралії, організовано бізнес-вечерю з директором Інституту розвитку економіки (WIFI) при Торгово-промисловій палаті Австралії, для підприємців Харківської області презентовано програми бізнес-турів до ЄС.

У рамках Всеукраїнського тижня права, Департаментом проведено наступні заходи:

11 грудня 2019 року спільно з Харківською обласною громадською організацією «Асоціація приватних роботодавців» – семінар на тему: «Як протидіяти перевіркам бізнесу?».

12 грудня 2019 року для підприємців та тих, хто тільки бажає розпочати власну справу спільно з Харківським регіональним фондом підтримки

підприємництва із залученням представників громадської ради при Головному управлінні Державної податкової служби у Харківській області – семінар на тему: «Податкові новації з 2020 року, як працювати в нових умовах».

У рамках Меморандуму про співпрацю щодо розвитку фінансової грамотності між Харківською обласною державною адміністрацією, Харківським банківським союзом, громадською організацією «Харківський університетський консорціум» та Харківським навчально-науковим інститутом Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи», на виконання Стратегії підвищення фінансової грамотності населення Харківської області продовжено роботу у Навчально-тренувальному комплексі «FinTech» з підвищення рівня фінансової грамотності на базі Харківського навчально-наукового інституту Державного вищого навчального закладу «Університет банківської справи».

Так, 06 листопада 2019 року на базі Харківського регіонального відділення «Європейської Бізнес Асоціації» за участі Харківського банківського союзу та керівників банківських установ регіону проведено зустріч із заступником Голови Національного банку України Дмитром Сологубом, який доповів про стан української економіки, динаміку основних макроекономічних показників, окреслив прогнози розвитку на наступний рік. Також, у рамках заходу відбулось обговорення реформ фінансового сектору та необхідність зниження частки доларизації економіки.

З 05 листопада по 03 грудня 2019 року команди загальноосвітніх навчальних закладів Харківської області та м. Харкова, закладів вищої освіти з підготовки молодших спеціалістів та закладів вищої освіти приймали участь у трьох етапах Турніру.

03 грудня 2019 року відбувся фінал III Регіонального Турніру з фінансової грамотності на кубок голови Харківської обласної державної адміністрації.

Цього року Турнір проводився вже втретє, що підтверджує важливість та актуальність питання розвитку та навчання молоді Харківщини в напрямку підвищення рівня фінансової грамотності.

У регіоні реалізується проект «Підвищення професійного рівня суб'єктів господарювання у Харківській області. Пошук нових шляхів розвитку підприємництва» в частині підготовки та проведення фокус-груп, круглих столів, прес-конференцій, семінар-тренінгів для виявлення галузевих особливостей ведення бізнесу.

Так, 01 травня 2019 року Об'єднанням промисловців і підприємців Харківської області – регіональним відділенням Всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців», Українською інженерно-педагогічною академією, Профспілкою підприємців м. Харкова, Каразінською бізнес-школою, Асоціацією фермерів і приватних землекористувачів підготовлено і проведено фокус-групу з представниками бізнесу, яка дала старт дослідженням галузевих особливостей ведення бізнесу в регіоні.

30 червня 2019 року Об'єднанням промисловців і підприємців Харківської області – регіональним відділенням Всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців» проведено круглий стіл за результатами проведеної роботи, де висвітлено інформацію щодо проведення фокус-груп у м. Харкові, м. Валки та м. Дергачі з метою виявлення галузевих особливостей ведення бізнесу.

Також, керівництвом Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації під час заходу поінформовано щодо успішної реалізації проектів за Програмою сприяння розвитку малого та середнього підприємництва в Харківській області на 2016 – 2020 роки.

Зокрема, у звітному періоді Об'єднанням промисловців і підприємців Харківської області – регіональним відділенням Всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців» проведено семінари-тренінги із презентацією методичних матеріалів за проектом «Підвищення професійного рівня суб'єктів господарювання у Харківській області. Пошук нових шляхів розвитку підприємництва» у наступних районах Харківської області: Лозівському, Близнюківському, Коломацькому, Дергачівському, а також у м. Лозова та Харків.

Підтримка програм зайнятості. Сприяння розвитку підприємницької ініціативи у незайнятого населення

З метою підвищення зацікавленості роботодавців у створенні нових робочих місць у пріоритетних видах економічної діяльності, зокрема, шляхом компенсації єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування для працевлаштування безробітних, службою зайнятості ведеться відповідна робота. Так, роботодавцям, які працевлаштовують на новостворені робочі місця громадян з числа безробітних, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, компенсуються витрати у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за кожну особу, прийняту на нове робоче місце.

Протягом 2019 року прийнято 914 рішень про працевлаштування безробітних, за яких здійснюватиметься компенсація таких витрат, в т.ч. 253 – щодо осіб, які мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню.

В області проводиться постійна системна інформаційно-роз'яснювальна робота щодо орієнтації незайнятих осіб на започаткування ними власної справи, розвитку та підтримки підприємницьких ініціатив.

Протягом звітнього періоду службою зайнятості проводились семінари, надавались безоплатні індивідуальні і групові консультації з питань організації та провадження підприємницької діяльності, а саме:

- майже 240 профінформаційних семінарів на тему: «Як розпочати власний бізнес», у яких взяли участь 2,0 тис. осіб з числа незайнятих;

- більше 200 семінарів для жителів села на тему: «Ефективне ведення сільського господарства», за участю 1,6 тис. таких осіб;

- майже 5,7 тис. осіб отримали безкоштовні консультації з питань пошуку, відбору та найму персоналу, оформлення трудових відносин, державної реєстрації суб'єктів господарювання тощо.

До проведення таких консультацій залучаються спеціалісти органів державної влади, представники органів місцевого самоврядування, об'єднань роботодавців, профспілок, асоціацій підприємців, банківських установ, бізнес-центрів, бізнес-інкубаторів, фондів підтримки малого підприємництва, лізингових компаній, консультативних центрів, інших підприємств, установ та організацій, які за напрямками діяльності сприяють розвитку та підтримці малого і середнього підприємництва.

Для орієнтації незайнятого населення на організацію власної справи в сфері сільського (зеленого) туризму, що є перспективною в регіоні, в профінформаційних секторах базових центрів зайнятості/філій Харківського обласного центру зайнятості розташована відповідна добірка матеріалів, зокрема з розвитку народних промислів.

Протягом 2019 року проведено 72 семінари з питань організації зеленого туризму за участю 0,5 тис. осіб.

Для організації підприємницької діяльності по Харківській області одноразово допомогу по безробіттю виплачено 118 безробітним особам, з яких: 61 особа – молодь віком до 35 років; 48 – жінки; 26 – із числа сільських мешканців; 43 – потребують додаткових гарантій у сприянні у працевлаштуванні (з них 4 особи з інвалідністю), 26 – проживають у малих містах.

Міжнародне, міжрегіональне та транскордонне співробітництво

Заходи, які спрямовані на розвиток міжнародного, міжрегіонального та транскордонного співробітництва, сприяють малим та середнім підприємствам у просуванні наукоємної продукції і технологій в інші регіони та на зовнішні ринки, поглибленню міжрегіонального і міжнародного співробітництва.

Департаментом економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації (далі – Департамент) постійно проводиться робота з інформування представників малого та середнього бізнесу Харківської області щодо можливості участі у міжнародних виставкових заходах за кордоном, бізнес-форумах та ділових місіях (далі – міжнародні заходи), які проводяться в Україні за участю представників іноземних компаній.

Протягом IV кварталу 2019 року інформацію щодо 6 міжнародних заходів було направлено Харківській торгово-промисловій палаті, Регіональному представництву Міжнародної Торгової Палати «ICC Ukraine» у Харківській області, Об'єднанню промисловців і підприємців у Харківській області – регіональному відділенню Всеукраїнської громадської організації «Український

союз промисловців і підприємців», Харківському регіональному відділенню «Європейської Бізнес Асоціації», Спілці підприємців Харківської області з метою розповсюдження серед підприємств, організацій та установ регіону.

Презентація інвестиційного потенціалу Харківщини проводиться на постійній основі під час робочих зустрічей керівництва області з офіційними представниками іноземних держав (протягом IV кварталу 2019 року було проведено 14 зустрічей), міжнародних форумів, заходів, а також шляхом розповсюдження вказаних інвестиційних пропозицій серед потенційних інвесторів як на території України так і за її межами.

Так, офіційна делегація Харківської області на чолі з головою обласної державної адміністрації прийняла участь у роботі Другого форуму регіонів України та Республіки Білорусь (далі – Форум), який проходив у Житомирі 3-4 жовтня 2019 року. До складу делегації увійшли представники провідних промислових підприємств регіону, закладів вищої освіти області та Харківської торгово-промислової палати.

У рамках Форуму було підписано Рамкову угоду між Харківською обласною державною адміністрацією (Україна) та Могилівським обласним виконавчим комітетом (Республіка Білорусь) про торговельно-економічне, науково-технічне і культурне співробітництво.

Департаментом з підвищення конкурентоспроможності регіону обласної державної адміністрації протягом звітного періоду реалізовувався освітній проект «Експорт. Ера-М», метою якого є використання у повному обсязі наявного експортного потенціалу малих та середніх підприємств регіону у частині виходу їх продукції на зовнішні ринки.

Протягом 2019 року в рамках проекту проведено 5 вебінарів:

1. «Фінансові інструменти підтримки представників малого та середнього бізнесу» за участі представників керівництва Харківської філії ПАТ «Державний ощадний банк України» (27.02.2019).

У рамках заходу суб'єктів господарювання проінформовано щодо:

- інструментарію фінансової підтримки бізнес-проектів малого та середнього бізнесу ПАТ «Державний ощадний банк України», зокрема, за рахунок участі у програмі підтримки малого бізнесу «Будуй своє!»;

- алгоритму дій щодо можливостей отримання державної допомоги представниками сільськогосподарського, агропромислового сектору в рамках державної програми підтримки у 2019 році.

2. «Європейська мережа підприємств (EEN): Електронний інструмент інтенсифікації експортної діяльності підприємств Харківської області» за участі аналітика з дослідження ринків Державної установи «Офіс з просування експорту України» А. Стрілець (28.05.2019).

Під час заходу його учасники отримали інформацію щодо перспектив ефективного використання можливостей мережі EEN, зокрема, процедури реєстрації, формування запитів на отримання корисної інформації, відомостей стосовно потенційних партнерів.

3. «Фінансування міжнародної торгівлі: Банківські гарантії, експортний акредитив, документарне інкасо» (19.06.2019) за участю представників фінансових установ, які є членами Харківського банківського союзу, Харківського регіонального управління АТ «УкрСиббанк».

Під час заходу суб'єкти підприємницької діяльності дізналися про:

- міжнародні, національні нормативні документи, які регламентують розрахунки при здійсненні зовнішньоекономічних операцій;
- банківські інструменти сприяння діяльності експортерів Харківщини.

4. «Логістика, фінансування ризиків. Оператори міжнародної експрес-доставки вантажів» (14.08.2019).

Під час заходу суб'єкти підприємницької діяльності Харківської області отримали інформацію щодо:

- базових елементів правил міжнародної торгівлі «Incoterms»;
- особливостей декларування вантажів;
- логістичних пропозицій національних операторів міжнародних перевезень.

5. «Галузева співпраця з ЄС. Експорт одягу та взуття» (26.09.2019). Під час вебінару учасники були ознайомлені щодо:

- перспектив експорту текстильних виробів та одягу до країн-членів ЄС;
- вимог стосовно особливих правил походження товарів групи 61, 62 УКТЗЕД;
- можливості використання сировини з країн-членів ЄС, інших країн світу в рамках преференційних правил походження Конвенції ПанЄвроМед.

Таким чином, в області постійно проводиться робота, спрямована на побудову ефективної системи підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва та створення сприятливих умов для здійснення підприємницької діяльності.